

KIPPENREN

HET
PLUIMVEE
VAN W.I.K.
EPPEGEM

Tekst: Elly Vogelaar
Foto's: Aviculture Europe

W.I.K. Eppegem is géén naam van een fokker, zoals u van mij gewend bent, maar de naam van een vereniging: 'Willen is Kunnen' in het Belgische Eppegem, iets ten noorden van Brussel. De redactie was welkom voor een bezoek aan een drietal fokkers; een gelegenheid die we niet voorbij lieten gaan, want in deze vereniging wordt een zeer grote verscheidenheid aan pluimveerassen gefokt.

Willen is Kunnen

Deze Pels en Pluimvee club werd opgericht op 1-12-1968 te Eppegem. De fokkers die ons vandaag zo gastvrij hebben ontvangen zijn allen lid van het huidige bestuur; Willie Borgers is Materiaalmeester en webmaster, Kris Borgers is Tentoonstellingsecretaris, Achilles De Reys is penningmeester en Jean De Donder was voorzitter van 1997 tot 2004 en is nu erevoorzitter.

Sinds 2005 houdt de vereniging zijn jaarlijkse tentoonstelling in de Tuinbouwschool van Vilvoorde; iets wat een groot succes is dankzij de uitstekende samenwerking en steun vanwege de directie en het personeel van deze school. De school stelt de tentoonstellingsruimte beschikbaar en verzorgt het nodige drukwerk. Als 'tegenprestatie' stelt W.I.K. Eppegem dieren beschikbaar voor de dierenopleiding van de school en organiseren ze elk jaar een 'mini tentoonstelling' op de 'Open deur dag'. De leerlingen komen graag schrijven op de show en het is in voorbereiding dat de school ook zelf gaat showen. Een groot succes is ook de Ruil- en Verkoopbeurs, die de vereniging in februari houdt.

En zojuist (op 6 en 7 oktober) hebben zij voor de eerste maal de Provinciale Tentoonstelling voor Vlaanders Brabant en Brussel mogen organiseren in twee grote zalen van deze Tuinbouwschool.

W.I.K. Eppegem is een actieve vereniging met zo'n 50 leden, waarvan er 36 fokkende leden zijn. Bijzonder is dat er een mooi evenwicht is tussen 'oude' en 'jonge' leden; de gemiddelde leeftijd ligt hier rond 40 jaar! Behalve de vergaderingen en de genoemde activiteiten organiseren ze ook elk jaar een 'gezellig samenzijn' inclusief diner.

Willy en Kris Borgers

Het waren Willy Borgers (foto links onder) en zijn zoon Kris (foto rechts) die dit bezoek voor ons geregeld hadden en daar zouden wij ons bezoek vandaag aanvangen. België ontving ons met een klein, waterig zonnetje maar de ontvangst bij de familie Borgers was hartelijk en warm. Willy en Kris zijn vooral verknocht aan het kleine, parmantige Belgische rasje de Watermaalse Baardkriel, wat momenteel in 4 kleurslagen aanwezig is, nl. kwartel, zwart,

blauw en patrijs.

Willy begon ooit met 10 New Hampshire broedeieren, die hij liet uitbroeden door een Zijdehoen. Ze kwamen allemaal uit, maar het waren 9 hanen en slechts één hen! Toch beviel het kippen houden hem wel, en ook Kris, toen pas een jaar of acht, had veel schik in de hobby. Er werden dan een aantal Australorps aangeschaft en ze sloten zich aan bij de vereniging 'Willen is Kunnen' Eppegem. Met de Australorps werden ze al meteen kampioen op de tentoonstelling, dus werd er iets moeilijkers uitgekozen, namelijk gestreepte Wyandotte krielen; die hebben ze 4 à 5 jaar gehad. In de tussentijd was er een neef die het steeds maar had over zijn 'deftige kleine kippen', ze wisten niet wat voor kippen dat waren, maar hij zou er wel eens een paar afgeven. Op een goede dag – ze waren juist niet thuis – had de neef een doos met die deftige kippetjes neergezet. Ze hadden allerlei kleuren en het bleken Watermaalse Baardkrielen te zijn, al waren het toch niet echt

goede rasdieren. Maar het was liefde op het eerste gezicht! Willy en Kris gingen fanatiek aan de slag om er topdiertjes van te fokken en werden lid van de Belgische Club voor Ukkelse, Antwerpse en Watermaalse baardkrielen. Er moesten echter eerst wat kwaliteitsdieren aangeschaft worden om resultaat te kunnen boeken. Een nieuw koppel in de goudkwartelkleur, een aantal jaren heel veel jongen broeden en goed selecteren; dat was de weg die leidde tot succes. Pas in 1995 konden de eerste kwartelkleurige Watermaaltjes geshowd worden, maar het was dan ook meteen raak en ze werden Kampioen van de Show. En het bleef goed gaan, totdat ze getroffen werden door Marek en alle kippen dood gingen op 5 à 10 na. Een aantal jaren hebben ze toen tegen Marek geënt, maar daar zijn ze toch mee durven stoppen en nu zijn hun dieren er niet meer gevoelig voor.

Rechts: Fraai getekende kwartelkleurige Watermaalse baardkriel hen.

België kent een heel scala aan baardkrielen. De Watermaalse Baardkriel is iets lichter slanker dan de Antwerpse Baardkriel en heeft iets minder volle 'manen', maar ook een smal kuifje achter de kam. Die kam

is overigens uniek te noemen, want het is een vrij brede rozekam met drie kamdoorntjes!

Het zijn actieve krielen, altijd bezig met scharrelen. Volgens Kris kunnen vooral de oude haantjes nogal eens agressief zijn en tegen je benen op springen.

Foto rechts: Overzicht van de hokken met jonge dieren. Dit jaar zijn ze nog niet helemaal tevreden met de kwaliteit van de nafok, maar de komende maanden kan er nog veel verbeteren.

Onder: Momenteel zijn er behalve de kwartelkleurige ook zwarte, blauwe en zelfs patrijskleurige Watermaaltjes (foto links onder) aanwezig. Het patrijskleurige haantje is een fel baasje wat beslist niet wilde poseren voor de foto. U zult hopelijk begrijpen dat in deze tijd van het jaar de bevedering van de volwassen dieren vaak niet meer optimaal is. Het zwarte fokhaantje is nieuw aangeschaft en afkomstig uit Nederland, van de bekende fokkers Aad en Ineke Rijs.

Rechts: Ze gaan naar ongeveer 10 tentoonstellingen per jaar, ook met de eenden. De resultaten zijn meestal goed en af en toe worden ze kampioen, dat is wel te zien aan de goed gevulde prijzenkast!

Foto onder: Het is een hobby van Kris om allerlei kippenbeeldjes te verzamelen.

Onder het genot van een echt Belgische koffietafel vertelde de familie ons ook nog over de Bosvoordse baardkriel; de bolstaart variëteit (dus zónder staart) van dit ras. Willie en Kris hebben destijds actief meegeholpen om dat ras erkend te krijgen. Zij fokten een aantal jaren de zilverkwartel, goudkwartel en zwarte kleurslag. Voor de erkenning moesten de krielen 3 jaar ingestuurd worden op de Nationale Show van België en daar een positieve beoordeling krijgen; dit is altijd een lange, moeizame weg, maar die kon toch met succes worden afgesloten, mede dank zij de hulp van vele 'naamloze' fokkers als Willy en Kris. Het mag hier best wel een keer vermeld worden!

Behalve de krielen hebben Willie en Kris ook een paartje Magelhaenganzen, Roodhalsganzen en (o.a. witte) Carolinaeenden. Zie voor meer foto's deel 2, De Sier- en watervogels van W.I.K. Eppegem.

Het volgende bezoek was aan sier- en watervogel-fokker Achilles De Reijs. Dat verslag vindt u in deel 2. Willy en Kris vergezelden ons de hele dag en al was alles perfect uitgestippeld, het viel toch niet mee om binnen het tijdschema te blijven, enerzijds doordat we te lang bleven kijken bij de indrukwekkende collectie sier- en watervogels en anderzijds doordat de familie De Reijs ons verraste met een uitgebreide lunch! Het bezoek aan Jean De Donder begon dus wat later dan gepland, maar gelukkig kon Jean toch nog voldoende tijd voor ons vrijmaken.

Een interview met Jean De Donder is een uitzondering, begrepen we, want dat doet hij in principe niet. Jean huisvest behalve een fantastische verzameling fazanten (zie hiervoor ook Deel 2), ook een zeer groot aantal hoenderrassen, waaronder vooral veel Belgische rassen.

Links: De eerste in de rij Belgische hoenders: De Mechelse Koekoek. Rechts onder: De witte Mechelse koekoek, een ras in heropbouw, bij Jean o.a. met behulp van de witte Bresse.

Jean De Donder

heeft zoveel dieren, hij weet zelf niet te noemen hoeveel. Hij fokt tegenwoordig ook een groot aantal Belgische rassen, sinds hem vanuit de Provinciale afdeling gevraagd is om die rassen te helpen promoten. Jean is nu 70 en hij is sinds 1980 lid van W.I.K. Eppegem. In 1990 werd hij daar voorzitter en nu is hij erevoorzitter.

Eerder was Jean lid van AVIORNIS, de vereniging voor niet-gedomesticeerde park- en watervogels en wilde duiven. Nog eerder, als jongen van 12, fokte hij parkietjes en later kanaries, dat ging hem ook heel goed af! Dat was heel wat, dat hij toen van zijn ouders vogeltjes mocht houden, want dieren kostten vroeger véél meer dan nu! Behalve de Belgische Hoenderrassen heeft hij ook rassen als het Augsburgse Bekerkanhoen en Andalusiërs die echt uit Spanje komen; meegebracht door zijn dochter die daar woont. Maar zijn hart ligt toch vooral bij het kweken van fazanten, en de kraagfazanten zijn hem het liefst!

Links: De Izegemse Koekoek is wat lichter dan de Mechelse Koekoek en heeft een rozekam en onbevederde poten. Behalve een uitstekende vleesproducent is dit ook een goed leggas. Het ras is vrij zeldzaam.

Rechts: Het Brabants Hoen, met het typische kuifje achter de kam. Dit is een leggas; de zeer grote witte eieren kunnen wel 70 gram wegen!

Onder: De Brakel, ook zo'n oeroud Belgisch ras, wat met weinig tevreden is en goed bestand tegen het wisselvallige Belgische klimaat.

Onder: Jean De Donder

De hanen van de zware rassen, zoals de Mechelse Koekoek, hebben wel 12 tot 15 maanden nodig voordat ze volledig zijn uitgegroeid. Daarom begint Jean al in oktober met het samenstellen van de foktomen en tussen 1 en 6 december gaan de eerste broedeieren al de broedmachine in. De eerste kuikens zijn er dan op 1 januari. Natuurlijk moeten de hennen dan wél aan de leg zijn en daarvoor hebben ze zo'n 16 uur daglicht nodig; dat wordt van lieverlee opgevoerd. Eerst worden de grote hoenders gebroed, dan de krielen en dan de fazanten; die gaan pas in maart leggen. In april stopt hij met broeden.

**Boven: Sussex.
Rechts: Indische Vechthoenders.
Onder: Leghorns.**

Rechts: Andaluciërs.

Links: New Hampshire haan.

Jean is altijd graag met zijn dieren naar de tentoonstelling gegaan. Hij werd 2x Nationaal Kampioen en ook een paar keer Provinciaal Kampioen. En nog altijd showt hij – ‘spelen’ noemen ze dat hier – en dan vooral met zijn fazanten. Maar het gaat hem nu alleen nog om het plezier.

Het is belangrijk om nieuwe fokkers goed op weg te helpen, zegt hij, daarom moet je nooit iets slechts weggeven aan een beginner.

Hij gunt een ander alles; hij hoeft niet meer te winnen.

Links en inzet rechtsonder:
De Augsburger Bekerkam.

Tot slot

Onder de bomen, in het gezeefde zonlicht, hadden we bijna niet in de gaten dat onze bezoekdag intussen een van de weinige echt zomerse en zonnige dagen van 2007 geworden was! Met de koele drankjes die mevrouw Den Donder ons aanbood, was het dan ook nog even goed toeven op het terras, waar we gezamenlijk de indrukken van deze dag nogmaals de revue lieten passeren. De bijzondere lokaties, de diversiteit en niet het minst de kennismaking met deze bevlogen personen, maakten dit bezoek tot een ware belevenis die ik niet snel zal vergeten!

Zie deel 2 voor de siervogels van Jean.

